

2. Исаев С.А. Реформационные движения в Англии. *Европейская Реформация и ее возможные аналоги в России*. СПб. : Нестор-История, 2017. 492 с.

3. Лавровский В.М., Барг М.А. Английская буржуазная революция. Некоторые проблемы Английской буржуазной революции 40-х годов XVII века. Москва : Издательство социально-экономической литературы, 1958. 366 с.

4. Прохорова А. Жінка на королівському троні: погляд англійських тираноборців середини XVI ст. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Історичні науки*. 2014. Вип. 123. С. 16–21.

Сергєєв К.О.

здобувач,

*Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова;
адвокат, директор Адвокатського бюро «Сергєєв та партнери»*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4139-8249>

ЧАСОВО-ПРОСТОРОВА ВІДПОВІДНІСТЬ ІНСТРУМЕНТІВ ЗАХИСТУ ПОРУШЕНОГО ПРАВА ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЗАКОНОДАВСТВА

Навряд знайдеться адвокат, який б не зустрів на практиці випадки, де інструменти захисту порушеного права у часі тривають довше, ніж настання неповоротних наслідків порушення. Одразу згадуються два приклади: 1. Поки суд розглядав правомірність митного арешту вантажу бананів, товар згнив; 2. Постачальник газу відімкнув споживача у період сильних морозів, примушуючи його до укладання угоди саме з ним, а не іншим постачальником, в той час, як наявні інструменти захисту порушеного права передбачали протистояння протягом місяців, фізично споживач витерпів лише два дні і погодився на шантаж.

Людина живе у реальному світі, підвладному багатьом законам буття – законам фізики, хімії, біології, іншим, які існують у часі і просторі. Ці фактори складають незалежну від волі держави об'єктивну дійсність, що визначають імперативно-обумовлені

кордони змістів, в яких можуть існувати будь-які суспільні правовідносини і останні не здатні існувати поза ними.

Форма будь-якого суспільства невіддільна від практичного впорядкування часу та простору [1, с. 13]. У філософській та соціологічній літературі суспільство визначається, як динамічна система, як система, що перебуває у постійному русі та змінах [2, с. 42]. Простір і час є загальними формами буття всіх матеріальних систем і процесів. Не існує об'єкта, який перебував би поза простором і часом, як немає простору і часу самих по собі, поза матерією, що рухається [3]. Опис правовідносин, як явища, що розвивається, змінює свої властивості у часі, орієнтується на перетворення соціальної реальності, обумовлює необхідність розробки нової методології дослідження цього феномену [4, с. 30].

На відміну від об'єктивної сутності законів природи, позитивно-правова норма створюється людьми у межах поглядів їх суб'єктивної дійсності з допустимою похибкою помилковості суджень. Випадки, коли норма писаного закону не відповідає законам природи, або в інших формах не прийнята соціальною групою, є непоодинокими і давно відомі юридичній науці. Під якістю закону слід розуміти сукупність змістовних характеристик і здатність закону реально задовольняти суспільні потреби та приватні інтереси [5, с. 110].

Весвітня історія знає приклади, коли заради виконання владного наказу держави люди йшли проти власних біологічно-обумовлених прав, як, наприклад, масове самогубство військових і цивільного населення на острові Сайпан за державним наказом у доведення відданості Імператору Японії влітку 1944 року. Але такі приклади є не більше, ніж вкрай рідкісним виключенням, переважно обумовленим культурними традиціями соціальних груп. Переважним же наслідком невідповідності норми обставинам реального життя виконавця є неприйняття її соціальною групою і нездатність до створення обумовлених правових наслідків. Норми, які не визнаються суспільством, не є правовими, вони приречені на нереалізацію і, зрештою, на скасування [6, с. 91].

Звужуючи фокус уваги дослідження існування норми у часовому вимірі до інститутів захисту порушеного права, потрібно усвідомлювати, що інструменти захисту мають об'єктивну

тривалість у часі, так само, як і фактичні обставини буття, які суб'єкт оцінює, як порушення його прав. Відповідно, ефективність норм такого типу полягає у відповідності часових вимірів цих явищ. На вищевказаних прикладах – час на захист права власності на товар, що швидко псується, має бути меншим за час псування товару, а час на захист права споживача у подіях, які несуть загрозу його природним правам, має бути меншим за час настання наслідків такої загрози. Важливо підкреслити, що дистанційними відмітками розрахунку часу мають бути так само події реальної дійсності, лише підкріплені юридичними фактами, де час на захист порушеного права має розраховуватись від юридичного факту звернення громадянина за захистом до юридичного факту – фактичного вирішення проблеми, яка стала предметом звернення.

Проблематикою діючої системи законодавства України сучасного періоду є відсутність диференціації правових інструментів захисту порушеного права, де до подій термінових і до подій, що мають тривале існування у часі, застосовується один й той самий інструмент. Нерідко трапляються і випадки абстрактності прописаного правила, коли інструмент швидкого реагування в законодавстві присутній, але його практична реалізація давно не ефективна.

Повертаючись до питання існування у часі писаної норми та регульованих ними суспільних правовідносин, формується висновок про напрямок реформи законодавства у диференціації порушених прав і необхідність приведення часового виміру існування де-юре у відповідність до часу де-факто.

Список використаних джерел:

1. Globalization Theory: A Post Mortem / Justin Rosenberg / International Politics, 2005, 42, (2–74). URL: https://www.academia.edu/9546741/2005_Globalization_Theory_A_Post_Mortem
2. Сурмин Ю.П. Теорія систем та системний аналіз : навчальний посібник. Київ : МАУП, 2003. 368 с.
3. Подольська Є.А. Філософія : Підручник. Київ : Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. 704 с.

4. Двойничников Ю.А. Объект правоотношения в контексте правового времени. *Вестник Пермского университета. Юридические науки*. 2014. Выпуск 1(23). С. 29–36.

5. Макаренко Л.О. Суб'єкт правової культури: концептуальні засади дослідження. *Journal «ScienceRise: Juridical Science»*. 2018. № 3(5). С. 15–21.

6. Ганжуров Ю. Законотворча діяльність як комунікативний процес. *Політичний менеджмент*. 2005. № 2. С. 89–102.

Shpyrko Yulia

Language advisor: Guzhva G.

University of State Fiscal Service of Ukraine

**CONCEPT AND CLASSIFICATION
OF CIVIL LEGAL RELATIONS IN UKRAINE:
PROBLEMS AND WAYS OF SOLUTION**

Civil legal relations are based on the norms of civil law between legally equal subjects who act as carriers of civil rights and obligations. Clarification of the properties and nature of civil legal relations is one of the most complex issues in the theory of civil law.

At the same time, a significant part of the aspect of this problem (for example, the qualification of legal relations as volitional, ideological relations, establishing their correlation with real, industrial relations, determining the possibility of influencing law on public relations, etc.) belongs not only to the sphere of civil law but also has a general theoretical character [1, p. 55].

The main features of a civil legal relationship can be derived from its very definition:

1) features of the subject composition. Participants in civil legal relations in these relations act as legally equal subjects, which are separated from each other in organizational, legal, and property content;

2) civil legal relations are a legal relationship that arises concerning intangible and material goods of interest to an individual (share) person;